

Protokół
z posiedzenia Plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 10 maja 2018 r.

I. Otwarcie posiedzenia i powitanie gości

Prof. Z. Marciniak otwierając obrady, przywitał członków Rady oraz zaproszonych gości.

II. Przyjęcie porządku obrad

Rada jednogłośnie przyjęła zaproponowany porządek obrad.

III. Idea uniwersytetów europejskich

Referat wprowadzający przedstawił prof. Wiesław Banyś. Na wstępie zaznaczył, że prace nad utworzeniem sieci uniwersytetów europejskich prowadzone są od dłuższego czasu w Brukseli i koordynowane są przez dwie grupy, wśród jednej z nich znalazło się Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz druga czyli sieć uniwersytetów zrzeszona w ramach European University Association. Temat ten również został poruszony podczas spotkania na Politechnice Warszawskiej z udziałem rektorów niemieckich i francuskich. Opcja francuska zakłada, ideę łączenia uniwersytetów badawczych natomiast propozycja niemiecka, (do której przychyliła się KRASP) zakłada łączenie jednostek uniwersyteckich, które są dobre w danej dyscyplinie. Zdaniem KRASP opcja ta prowadzi do szerszego zróżnicowania geograficznego jednostek, które miałyby uczestniczyć w sieciach uniwersytetów europejskich. Idea ta, w pewien sposób wpisuje się w proponowaną w projekcie Ustawy 2.0 inicjatywę utworzenia Centrów Doskonałości Naukowej. Zdaniem prof. Banysia w zakresie nauki nie powinno się doprowadzać do stworzenia Unii dwóch prędkości. Zaznaczył też, że materiały przekazane gościom oraz członkom Rady podczas niniejszego posiedzenia RG są dokumentami wypracowanymi podczas spotkania oficjalnej grupy, w ramach której pracuje Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Strona Polska zdecydowanie popiera rozwiązania zaproponowane przez stronę niemiecką, zwłaszcza, iż obecnie funkcjonuje sieć central zrzeszająca jednostki naukowe z Niemiec, Czech i Węgier, a częścią których jest również Uniwersytet Warszawski. Należy podkreślić, że w zakresie finansowania ważne jest aby środki na ten cel znalazły się również w budżetach poszczególnych Państw, gdyż niewystarczające jest korzystanie wyłącznie ze środków Unii Europejskiej. Działania sieci uniwersytetów europejskich miałyby obejmować współpracę na poziomie zarządczym, wspólne programy studiów, wymianę studentów czy też kształcenie w dwóch językach. Następnie głos zabrał prof. T. Szapiro, który odniósł się do kwestii finansowania uniwersytetów europejskich. Idea zakłada utworzenie 20 uniwersytetów. Uniwersytety te mają być dostępne dla wszystkich, jak najlepiej wykorzystywać potencjał ludzki, dbać o spójność kulturową i bytową. Jednocześnie zwrócił uwagę na możliwość pojawienia się problemów związanych z programami nauczania, dodatkową mobilnością, która pociąga za sobą zwiększone finansowanie, niejasne jest również

pojęcie statutu europejskiego. Ponadto należy zastanowić się czy propozycje aktów prawnych, statutu europejskiego a także budowania programów kształcenia, które zostały przedstawione w dokumentach dotyczących utworzenia uniwersytetów europejskich są spójne z europejskim obszarem edukacji czy też procesem bolońskim. Uzupełniając wypowiedź obu prelegentów Pani A. Czembrowska pracownik MNiSW, przekazała aktualne informacje na temat stanu prac na poziomie europejskim w kontekście powołania uniwersytetów europejskich. Prace nad tym pomysłem dzieją się równolegle na dwóch poziomach w ramach Komitetu Edukacji oraz w ramach grupy ekspertów, która została powołana przez Komisję Europejską. Obecnie finalizowane są prace nad zaleceniem w kierunku europejskiego obszaru edukacji, w którym pojawia się kwestia europejskich uniwersytetów. Z punktu widzenia polskich interesów, ważne było to aby zachować zapis dotyczący geograficznego balansu, ponadto na ostatnim etapie prac nad konkluzjami Komisja Europejska zaproponowała zapis, który był niekorzystny dla polskiej strony, w wyniku czego państwa członkowskie wyłączone zostały z prac nad kryteriami. W związku z czym strona polska zaproponowała zapis, w którym to Komisja Europejska zobligowana jest do tego aby raportować do Rady Unii Europejskiej na temat prac dotyczących kryteriów, a ponadto po zakończeniu projektu pilotażowego podjąć dyskusję nad przyszłym kształtem europejskich uniwersytetów. Prof. T. Szapiro nawiązując do wypowiedzi Pani A. Czembrowskiej nadmienił, że strona polska walczy o to, aby wydziały uczelni bądź instytutu mogły być częściami uniwersytetu europejskiego w sytuacji kiedy cała uczelnia nie ma takiej szansy. Następnie rozpoczęła się debata z udziałem gości oraz członków Rady. Jako pierwszy głos zabrał prof. Kistryn Prorektor UJ. Celem uzupełnienia informacji prof. Kistryn nadmienił, że UJ jest częścią takiej sieci, który zamierza aplikować wraz z innymi uniwersytetami europejskimi. Obecnie podpisane dokumenty zobowiązują UJ do współfinansowania przedsięwzięcia, wspólnej mobilności, prowadzenia wspólnych kursów, warsztatów a także wspólnej administracji w celu ujednoczenia procedur. Zdaniem prof. Kistryna sieć tego typu uniwersytetów nie powinna istnieć jako samotne wyspy doskonałości naukowej oderwane od całego obszaru badań, lecz powinny tworzyć większe środowisko a następnie integrować pozostałe środowiska naukowe. Następnie głos zabrał prof. M. Pałys Rektor UW, w swojej wypowiedzi zwrócił uwagę na korzyści jakie stwarza sieć uniwersytetów europejskich. Przede wszystkim idea ta pozwoli w ramach mobilności na wymianę studentów i doktorantów. Podkreślić należy również, że uniwersytety będą miały znaczne możliwości w ubieganiu się o duże przedsięwzięcia europejskie oraz uczestniczenia w największych i najważniejszych w programach europejskich w sposób bardziej znaczący niż obecnie. Wiąże się również z tym zwiększony dostęp do infrastruktury badawczej, informatycznej, bibliotek i wszystko to co jest niezbędne dla nauk humanistycznych i nauk społecznych. Zagrożenia zaś to przeregulowanie przepisów, niebezpieczeństwem jest także ograniczenie dostępności uczelniom mniej rozpoznawalnym na arenie europejskiej. Z drugiej zaś strony włączenie się uczelni regionalnej w takie przedsięwzięcie jest szansą na zwiększenie jej rozpoznawalności. Szansą taką jest też stworzenie federacji uczelni, metoda ta jest bardziej skuteczna niż włączanie się do sieci poszczególnych wydziałów czy instytutów. Prof. B. Marciniak zaś przytoczył przykład flagowego przedsięwzięcia jakim są polsko-niemieckie studia

prawnicze oraz utworzenie Collegium Polonicum we współpracy z Uniwersytetem Viadrina. W trakcie dyskusji prof. Borkowska zwróciła uwagę, że istnieją dwa sposoby postrzegania i rozumienia inicjatywy utworzenia uniwersytetów jedna, która akcentuje nowość, druga zaś, podkreśla oddolność. Ostatnia z tych opcji oparta zwłaszcza o doświadczenia polskie i rozszerzona o programy Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej zdaniem prof. Borkowskiej jest drogą właściwszą i zapewniającą lepsze powodzenie temu przedsięwzięciu. Ponadto integruje wysiłki środowiska naukowego w dziedzinie edukowania młodego pokolenia Europejczyków. Prof. Kraśniewski poinformował, że wkrótce zostanie opublikowany list otwarty zawierający apel o szersze włączenie się Dyrektoriatu Generalnego w działania związane z tworzeniem idei uniwersytetów europejskich. W dalszej dyskusji zwrócono uwagę, na potrzebę utworzenia kanałów instytucjonalnych, istnienie niebezpieczeństwa standaryzacji idei sieci uniwersytetów, zapewnienia zwiększonych środków finansowych na prowadzenie badań naukowych a także zwrócono uwagę na problem wspólnego finansowania idei uniwersytetów, przykładem może być niezrealizowany projekt utworzenia uniwersytetu polsko-ukraińskiego. Prof. Szmidt stwierdził, że bez wsparcia finansowego rządu w tym zakresie uczelnie nie są w stanie same udźwignąć tak dużego przedsięwzięcia. Przedstawicielka Krajowej Reprezentacji Doktorantów zwróciła uwagę, że tak ambitne projekty powinny zostać poprzedzone badaniem pilotażowym, na które w budżecie Komisji Europejskiej przewidziane są środki finansowe. Na koniec spotkania Przewodniczący Rady poinformował, że następna debata będzie kontynuacją obecnego tematu tj. „Wymiana międzynarodowa w polskim szkolnictwie wyższym”. Przewodniczący zwrócił uwagę, że prócz UW i UJ pozostałe uczelnie powinny podjąć wysiłek aby dołączyć do sieci uniwersytetów europejskich.

IV. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych

1. Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Treść projektu uchwały przedstawił prof. J. Szambelańczyk Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG. Rada analizując projekt ustawy nie znalazła dostatecznych przesłanek do pozytywnego zaopiniowania niniejszego dokumentu. Uchwała została podjęta jednogłośnie. Uchwała nr 34/2018 stanowi załącznik do protokołu.

2. Rządowy projekt ustawy o ochronie danych osobowych

Treść projektu uchwały przedstawił prof. J. Szambelańczyk Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG. Rada zgłosiła szereg uwag szczegółowych. Uchwała została przyjęta jednogłośnie. Uchwała nr 35/2018 stanowi załącznik do protokołu.

3. Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o weteranach działań poza granicami państwa oraz niektórych innych ustaw

Treść projektu uchwały przedstawił prof. T. Szapiro przewodniczący Komisji Kształcenia RG. Rada negatywnie zaopiniowała projekt ustawy. Rada podjęła uchwałę jednogłośnie. Uchwała nr 36/2018 stanowi załącznik do protokołu.

4. **Projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania pracowników pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk**

Rada Główna nie zgłasza uwag do przedłożonego projektu rozporządzenia. Rada przyjęła uchwałę jednogłośnie. Uchwała nr 37/2018 stanowi załącznik do protokołu.

V. **Zaopiniowanie wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych**

Prof. J. Żmija, Przewodniczący Komisji Uprawnień Akademickich RG, przedstawił propozycje opinii o wnioskach jednostek organizacyjnych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Rada Główna jednogłośnie **pozytywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia Wydziałowi Ekonomii i Zarządzania Uczelni Łazarskiego,
- doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o mediach Wydziałowi Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie Wydziałowi Nauk Stosowanych Akademii WSB (dawniej: Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej),
- doktora nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia Instytutowi Przemysłu Rolno-Spożywczego im. prof. Waława Dąbrowskiego w Warszawie

Rada Główna jednogłośnie **negatywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora nauk chemicznych w dyscyplinie chemia Wydziałowi Matematyczno-Przyrodniczemu. Szkole Nauk Ścisłych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,
- doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce Instytutowi Politologii Uniwersytetu Gdańskiego.

Rada przyjęła uchwały jednogłośnie. Uchwały nr 38/2018, nr 39/2018, nr 40/2018, nr 41/2018, nr 42/2018, nr 43/2018 stanowią załączniki do niniejszego protokołu.

VI. **Zaopiniowanie regulaminów przyznawania stypendiów naukowych**

Prof. J. Szambelańczyk, Przewodniczący KEP RG, przedstawił regulaminy przyznawania stypendiów naukowych.

Opinię **pozytywną** z uwagami uzyskał Regulamin przyznawania jednorazowych stypendiów naukowych dla szczególnie uzdolnionych studentów i doktorantów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi przez Fundację dla Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Opinię negatywną uzyskały:

- Regulamin wspierania działalności naukowo-badawczej oraz rozwoju kadr naukowo-dydaktycznych w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej finansowanych z Funduszu Rozwoju Uczelni.
- Zasady przyznawania stypendiów naukowych w Uniwersytecie Wrocławskim finansowanych z własnego funduszu stypendialnego.

Stanowiska nr 13/2018, nr 14/2018, nr 15/2018 stanowią załączniki do niniejszego protokołu.

VII. Sprawy różne i wolne wnioski

Przewodniczący Rady poinformował, że:

- prof. Sz. Biliński dołączył do Komisji Upnień Akademickich RG.
- Prof. L. Pawłowski złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, w związku z tym Rada dokonała wyboru nowego przedstawiciela w osobie prof. M. Krawczyńskiego.
- Rada otrzymała zaproszenie na spotkanie związane z wizytacją zespołu ekspertów zewnętrznych, których celem jest ocena PKA i zgodności podejmowanych przez nią działań z europejskimi standardami. W spotkaniu tym udział wezmą prof. K. Kochanek oraz p. M. Goszczyński.

VIII. Przyjęcie protokołu IV posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (12 kwietnia 2018 r.)

Rada przyjęła protokół jednogłośnie.

IX. Zamknięcie posiedzenia

Przewodniczący RG zamknął posiedzenie i podziękował wszystkim za aktywny udział i dyskusję.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Zbigniew Marciniak

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Uchwały: nr 34 - 43
3. Stanowiska: nr 13 - 15
4. Nagranie przebiegu obrad na nośniku CD